

Praha dne 18. prosince 2020
Č. j.: MZP/2020/710/5049
Vyřizuje: Ing. Hejhal
Tel.: 267 122 730
E-mail: Jan.Hejhal@mzp.cz

Rozdělovník

ZÁVĚR ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ

podle § 10d zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů

Identifikační údaje:

Název: „Program zlepšování kvality ovzduší zóna Jihozápad – CZ03: Aktualizace 2020“

Charakter koncepce:

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Jihozápad – CZ03: Aktualizace 2020 (dále také „koncepte“ či „PZKO 2020+“) je změnou dosud platného Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Jihozápad – CZ03 z roku 2016 (dále také „PZKO 2016“), který je aktualizován na základě novějších dat a vyhodnocení účinnosti stávajících opatření. PZKO 2020+ tedy navazuje na PZKO 2016 a dnem vyhlášení PZKO 2020+ ve Věstníku Ministerstva životního prostředí pozbude stávající PZKO účinnosti.

PZKO 2020+ je zpracován na základě ustanovení § 9 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“) a dle přílohy č. 5 k tomuto zákonu. Jeho účelem je aktualizovat opatření, jejichž realizace povede ke zlepšení kvality ovzduší a dosažení přípustné úrovně znečištění, a to na základě aktualizovaných podkladů o příčinách znečištění ovzduší a vyhodnocení efektivity stávajících opatření. Tam, kde jsou tyto úrovně splněny, je třeba realizovat opatření navržená v PZKO 2020+ v přiměřeném rozsahu tak, aby hodnoty přípustné úrovně znečištění nebyly překročeny. PZKO 2020+ vychází z údajů o emisích a imisním zatížení, které jsou zpracovávány Českým hydrometeorologickým ústavem.

Zastřešujícím dokumentem je pro předmětnou koncepci Národní program snižování emisí, který obsahuje opatření ke snížení znečištění ovzduší na národní úrovni.

Koncepce obsahuje metodickou část, jejímž obsahovým zaměřením je podrobný popis způsobu posuzování úrovně znečištění, lokalizace měřících stanic, které provádějí stacionární měření, popis charakteru cílů vyžadujících v příslušných lokalitách ochranu, odhad rozlohy znečištěných oblastí a velikost exponovaných skupin obyvatelstva.

Dále PZKO 2020+ obsahuje analytickou část, jejímž obsahovým zaměřením je analýza situace, která zahrnuje přehled úrovně znečištění zjištěné v předchozích letech, přehled aktuální úrovně znečištění a predikci budoucího vývoje úrovně znečištění ovzduší. Analytická část obsahuje informace o celkovém množství emisí v oblasti, výčet a lokalizaci významných zdrojů znečišťování ovzduší a informace o znečištění dálkově přenášeném z okolních oblastí.

Obsahovým zaměřením návrhové části je podrobný návrh opatření, která zajistí, aby bylo imisních limitů dosaženo co nejdříve. Návrhová část obsahuje přehled opatření před zpracováním programu na lokální, regionální, národní a mezinárodní úrovni, která mají vztah k zóně Jihozápad – CZ03, a hodnocení účinnosti těchto opatření. Obsahem návrhové části je dále rámcový časový plán provádění nově navrhovaných opatření, identifikace stacionárních zdrojů, které mají významný příspěvek k překročení imisního limitu, u kterých bude krajský úřad postupovat podle § 13 odst. 1 zákona o ochraně ovzduší, a odhad plánovaného přínosu ke snížení úrovně znečištění vyjádřený prostřednictvím vhodných indikátorů a předpokládaná doba potřebná k dosažení imisních limitů. Opatření PZKO 2020+ musí být přednostně zaměřena na území obcí Jihočeského kraje, ve kterých dle výše uvedené analýzy nelze na základě opatření přijatých na národní, regionální nebo lokální úrovni před zpracováním PZKO 2020+ a naplánovaných do roku 2023 garantovat dodržení imisních limitů.

Nová opatření v sektoru lokálního vytápění pro omezení znečištění ovzduší benzo[a]pyrenem jsou:

- **„PZKO_2020_1: Účinná kontrola plnění požadavků kladených na provozovatele spalovacích zdrojů zákonem o ochraně ovzduší“** – jehož cílem je zajistit a kontrolovat, aby provozovatelé spalovacích zdrojů dodržovali požadavky zákona o ochraně ovzduší, zejména co se týká instalace akumulární nádrže, pravidelných technických kontrol, kvality spalovaného paliva a instalace a provozu kotlů. Kontrolu budou provádět obecní úřady obcí s rozšířenou působností v rámci výkonu přenesené působnosti dle zákona o ochraně ovzduší.
- **„PZKO_2020_2: Zvýšení povědomí provozovatelů o vlivu spalování pevných paliv na kvalitu ovzduší, významu správné údržby a obsluhy zdrojů a volby spalovaného paliva“** – jehož cílem je zvýšit povědomí provozovatelů spalovacích stacionárních zdrojů, především na pevná paliva, o podílu těchto zdrojů na celkové úrovni znečištění ovzduší a faktorech, které ke zvýšenému znečišťování přispívají. Cílem je také motivovat provozovatele k výhradnímu používání kvalitních paliv k vytápění. Osvětové kampaně k větší informovanosti veřejnosti, a zejména provozovatelů o významu správné

údržby a obsluhy zdrojů a volby spalovaného paliva bude vést Ministerstvo životního prostředí, Jihočeský a Plzeňský kraj a obce v zóně Jihozápad.

PZKO 2020+ obsahuje také tzv. **podpůrná opatření**. Výše uvedená opatření jsou závazná a jejich realizace by měla zaručit dodržování limitů znečištění ovzduší. Jelikož je však žádoucí dále snižovat emise znečišťujících látek v zóně Jihozápad, byla stanovena podpůrná opatření, která by měla být příslušnými orgány veřejné správy v nejvyšší možné míře realizována. U těchto opatření nelze z objektivních důvodů kvantifikovat jejich přínos nebo stanovit časový harmonogram plnění, a tedy na nich nelze založit splnění cíle PZKO 2020+. Podpůrná opatření mají formu metodických doporučení a koncepce neklade pro realizaci těchto opatření žádné cíle.

PZKO 2020+ je zpracován v jedné variantě a jeho opatření jsou navržena do roku 2025 s tím, že budou zhodnocena v rámci následující aktualizace koncepce. Koncepce bude aktualizována dle potřeby, nejméně však jednou za 4 roky.

Umístění: **zóna Jihozápad – CZ03, resp.** území definované kódem NUTS 2 CZ03, region soudružnosti Jihozápad, který zahrnuje Jihočeský a Plzeňský kraj (viz příloha č. 3 k zákonu o ochraně ovzduší)

Předkladatel: Ministerstvo životního prostředí

Průběh zjišťovacího řízení:

Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 26. 11. 2020 zveřejněním informace o oznámení koncepce a o tom, kdy a kde je možné do něj nahlížet (dále též „informace“), na úřední desce obou dotčených krajů, resp. Krajského úřadu Jihočeského kraje a Krajského úřadu Plzeňského kraje. Informace byla rovněž zveřejněna v Informačním systému SEA (<https://mzp.cz/sea>) pod kódem koncepce MZP277K, a zaslána dotčeným územním samosprávným celkům pro zveřejnění na úředních deskách. Informace o oznámení koncepce byla zaslána také dotčeným orgánům.

Souhrnné vypořádání připomínek:

Ministerstvo životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, oddělení SEA (dále také „MŽP“), obdrželo vyjádření celkem od 10 subjektů. Vyjádření byla využita jako podklad pro vydání tohoto závěru zjišťovacího řízení. Kopie všech obdržených vyjádření byly předány předkladateli koncepce k vypořádání. Vypořádání obdržených vyjádření je přílohou tohoto závěru zjišťovacího řízení.

Závěr:

Na podkladě oznámení koncepce, návrhu koncepce, který byl rovněž předložen spolu s oznámením, a vyjádření k němu podaných provedlo Ministerstvo životního prostředí s přihlédnutím ke kritériím uvedeným v příloze č. 8 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) zjišťovací řízení ve smyslu ustanovení § 10d uvedeného zákona s následujícím závěrem:

„Program zlepšování kvality ovzduší zóna Jihozápad – CZ03: Aktualizace 2020“ nebude mít významný vliv na životní prostředí a veřejné zdraví, a nebude proto posuzován dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Odůvodnění:

PZKO 2020+ představuje změnu stávajícího PZKO 2016, který byl podroben procesu posuzování vlivů koncepce na životní prostředí dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (dále také „proces SEA“) a k němuž MŽP vydalo dne 17. května 2016 pod č. j. 32316/ENV/16 souhlasné stanovisko k posouzení vlivů provádění PZKO 2016 na životní prostředí a veřejné zdraví podle ustanovení § 10g zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „stanovisko SEA“) s požadavky zajišťujícími minimální možné dopady realizace PZKO 2016 na životní prostředí a veřejné zdraví.

Koncepce obsahuje 2 nová opatření v sektoru lokálního vytápění pro omezení znečištění ovzduší benzo[a]pyrenem. Jedná se o obecná opatření spočívající např. v důsledné kontrole dodržování požadavků zákona o ochraně ovzduší, kterou budou provádět obecní úřady obcí s rozšířenou působností v rámci přenesené působnosti u provozovatelů spalovacích zdrojů, a to zejména pokud jde o povinnou instalaci akumulární nádrže, provádění pravidelných technických kontrol, kvalitu spalovaného paliva a instalaci a provoz kotlů v souladu s pokyny výrobce a dodavatele či spočívající v uplatnění informačních nástrojů pro zvýšení povědomí provozovatelů spalovacích stacionárních zdrojů, především na pevná paliva, o environmentálních aspektech provozu těchto zdrojů, např. o prevenci spalování nedostatečně suchého dřeva apod.

PZKO 2020+ nevytváří rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, které by vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám či požadavkům na přírodní zdroje implikovaly nezbytnost posouzení vlivů na životní prostředí dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Příslušné orgány ochrany přírody prostřednictvím svých stanovisek vydaných dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) konstatovaly, že PZKO 2020+ nemůže mít samostatně ani ve spojení s jinými koncepcemi či záměry významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality (dále jen „EVL“) nebo ptačí oblasti (dále jen „PO“).

Tento závěr zjišťovacího řízení vyplývá z porovnání s kritérii pro zjišťovací řízení uvedenými v příloze č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí:

1. Obsah koncepce, zejména s ohledem na:

a) účelnost stanovených variant řešení k dosažení sledovaných cílů koncepce

Koncepce je zpracována v jedné variantě. Z hlediska jejich cílů a vzhledem k charakteru v ní obsažených opatření je invariantní řešení dostačující.

b) míru, v jaké koncepcí stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, a to buď vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti a provozním podmínkám nebo z hlediska požadavků na přírodní zdroje

Koncepce, resp. její cíle a opatření nevytváří rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, které by vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám nebo požadavkům na přírodní zdroje implikovaly nutnost podrobit koncepci procesu SEA.

Opatření „**PZKO_2020_1: Účinná kontrola plnění požadavků kladených na provozovatele spalovacích zdrojů zákonem o ochraně ovzduší**“ – spočívá v důsledné kontrole dodržování požadavků zákona o ochraně ovzduší, kterou budou provádět obecní úřady obcí s rozšířenou působností v rámci přenesené působnosti u provozovatelů spalovacích zdrojů, a to zejména pokud jde o povinnou instalaci akumulací nádrže, provádění pravidelných technických kontrol, kvalitu spalovaného paliva a instalaci a provoz kotlů v souladu s pokyny výrobce a dodavatele a s přílohou č. 11 k zákonu o ochraně ovzduší.

Opatření „**PZKO_2020_2: Zvýšení povědomí provozovatelů o vlivu spalování pevných paliv na kvalitu ovzduší, významu správné údržby a obsluhy zdrojů a volby spalovaného paliva**“ – spočívá v uplatnění informačních nástrojů pro zvýšení povědomí provozovatelů spalovacích stacionárních zdrojů, především na pevná paliva, o environmentálních aspektech provozu těchto zdrojů, např. o prevenci spalování nedostatečně suchého dřeva. Obcím je doporučeno, aby prakticky podpořily prevenci spalování nedostatečně suchého dřeva, kupříkladu tím, že budou spolupracovat pokud možno s odborně způsobilými osobami provádějícími kontroly technického stavu a provozu spalovacích zdrojů (dle § 17 odst. 1 písm. h) zákona o ochraně ovzduší) či s komisí provádějícími na území těchto obcí čištění komínů.

„**Podpůrná opatření**“ – mají formu metodických doporučení, jelikož je žádoucí obecně vytvářet podmínky pro další snižování emisí znečišťujících látek tak, aby znečištění ovzduší dále klesalo. U těchto opatření nelze z objektivních důvodů kvantifikovat jejich přínos nebo

stanovit časový harmonogram plnění, a tedy na nich nelze založit splnění cíle PZKO 2020+, což nicméně neznamená, že by nebylo vhodné je realizovat.

c) míru, v jaké ovlivňuje jiné koncepce

PZKO 2020+ má vztah k řadě strategických dokumentů na mezinárodní úrovni (např. ke Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu, 7. Akčnímu programu EU pro životní prostředí do roku 2020 – EAP (2014) či Akčnímu programu životního prostředí do roku 2020), na národní úrovni (zejména k Aktualizaci Národního programu snižování emisí České republiky, Státní politice životního prostředí ČR 2012 – 2020 či Střednědobé strategii zlepšení kvality ovzduší v ČR) i na regionální úrovni (především k PZKO 2016). U předmětné koncepce lze očekávat potenciální pozitivní kumulativní účinek s koncepcemi a záměry majícími pozitivní vliv na kvalitu ovzduší.

d) význam koncepce pro začlenění požadavků na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví, zejména s ohledem na podporu udržitelného rozvoje

Vzhledem k cílům a účelu koncepce (snížení celkové úrovně znečištění a znečišťování ovzduší v dotčeném území, resp. aktualizace opatření, jejichž realizace povede ke zlepšení kvality ovzduší a dosažení přípustné úrovně znečištění) lze očekávat pozitivní účinek na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví i na podporu udržitelného rozvoje.

e) vliv koncepce na udržitelný rozvoj dotčeného území (včetně sociálně-ekonomických aspektů)

V souvislosti s uplatněním PZKO 2020+ není očekáváno žádné potenciální negativní ovlivnění obyvatelstva a veřejného zdraví, klimatu, ovzduší, hlukové situace, povrchových a podzemních vod, půdy, biologické rozmanitosti, krajiny a jejích ekologických funkcí, hmotného majetku ani kulturního dědictví, architektonických a archeologických aspektů. Očekávají se především potenciální pozitivní vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví spočívající ve snížení expozice obyvatel nadlimitním koncentracím znečišťujících látek a zlepšení kvality bydlení v imisně zatížených lokalitách.

f) problémy životního prostředí a veřejného zdraví, které jsou závažné pro koncepci

Překračování ročního imisního limitu pro benzo[a]pyren. Emise znečišťujících látek z malých stacionárních zdrojů (domácích topenišť). Navzdory opatřením přijatým v oblasti snižování emisí nejsou spolehlivě plněny závazky ČR v oblasti zlepšování kvality ovzduší.

g) význam koncepce pro implementaci požadavků vyplývajících z právních předpisů Evropského společenství týkajících se životního prostředí a veřejného zdraví

PZKO 2020+ v kombinaci se zastřešujícím dokumentem, kterým je Národní program snižování emisí České republiky, resp. jeho aktualizace představuje nezbytnou strategii ke zlepšení kvality ovzduší v dotčeném území. Výchozí diskem pro přípravu PZKO 2020+ byla

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu, která stanovuje požadavek na snížení rizik plynoucích ze znečištění ovzduší pro lidské zdraví cestou dodržení národních závazků snížení emisí a dodržení platných imisních limitů.

2. Charakteristika vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a charakteristika dotčeného území, zejména s ohledem na:

a) pravděpodobnost, dobu trvání, četnost a vratnost vlivu

Koncepce nenavrhuje žádné nové investiční záměry, které by vyžadovaly přímé (např. stavební) zásahy do území. V souvislosti s uplatňováním PZKO 2020+ nejsou očekávány potenciální negativní vlivy na životní prostředí či veřejné zdraví. Je očekáván potenciální pozitivní vliv na ovzduší, spočívající ve snížení emisí benzo[a]pyrenu jak v oblastech s překročením imisních limitů, tak ve všech dalších obydlených oblastech zóny Jihozápad.

b) kumulativní a synergickou povahu vlivu

Vzhledem k charakteru předmětné koncepce nejsou potenciální negativní kumulativní ani synergické vlivy předpokládány. Lze však očekávat potenciální pozitivní kumulativní účinek s koncepcemi a záměry, které mají pozitivní vliv na kvalitu ovzduší.

c) přeshraniční povahu vlivu

V souvislosti s uplatněním PZKO 2020+ nejsou očekávány žádné vlivy přesahující hranice České republiky.

d) rizika pro životní prostředí a veřejné zdraví vyplývající z provedení koncepce (např. při přírodních katastrofách, haváriích)

Při uplatňování koncepce nejsou předpokládána rizika pro životní prostředí a veřejné zdraví v souvislosti s přírodními katastrofami či haváriemi.

e) závažnost a rozsah vlivu (velikost území a počet obyvatel, který by mohl být pravděpodobně zasažen)

Vzhledem k výše uvedenému se nepředpokládají potenciální negativní vlivy PZKO 2020+ na životní prostředí a veřejné zdraví. Z koncepčního hlediska představuje PZKO 2020+ dokument přispívající ke zlepšení kvality ovzduší v dotčeném území.

f) důležitost a zranitelnost oblastí, která by mohla být zasažena, s ohledem na:

i. zvláštní přírodní charakteristiku nebo kulturní dědictví

S ohledem na obsah a charakter PZKO 2020+ se nepředpokládají potenciální negativní vlivy na životní prostředí, včetně lokalit soustavy NATURA 2000, u nichž příslušné

orgány ochrany přírody svými stanovisky dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny vyloučily významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO.

ii. hustotu obyvatel, osídlení a míru urbanizace

V souvislosti s uplatňováním PZKO 2020+ nejsou očekávány potenciální negativní vlivy na obyvatelstvo.

iii. překročení norem kvality životního prostředí nebo mezních hodnot

V důsledku realizace koncepce nebude docházet k překračování norem kvality životního prostředí nebo mezních hodnot nastavených v právních předpisech na ochranu životního prostředí. Normy a mezní hodnoty kvality ovzduší mají být naopak díky koncepci plněny.

iv. kvalitu půdy a intenzitu jejího využívání

Nejsou předpokládány potenciální negativní vlivy PZKO 2020+ na kvalitu půdy či intenzitu jejího využívání.

v. dopady změny klimatu

Vzhledem k charakteru koncepce, jejím cílům a opatřením lze očekávat pozitivní vlivy (i v kumulaci s jinými podobně zaměřenými koncepcemi a záměry) na životní prostředí v oblasti ochrany ovzduší a klimatu či veřejného zdraví.

g) dopad na oblasti nebo krajiny s uznávaným statusem ochrany na národní, komunitární nebo mezinárodní úrovni

S ohledem na charakter a obsah předmětné koncepce nejsou očekávány významné dopady na oblasti nebo krajiny s uznávaným statusem ochrany na národní, komunitární ani mezinárodní úrovni. Oznámení koncepce včetně zpracovaného návrhu PZKO 2020+ bylo předloženo příslušným orgánům ochrany přírody se žádostí o vydání stanoviska, zda může mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi či záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost EVL nebo PO v jejich působnosti. Všechny oslovené orgány ochrany přírody vydaly stanovisko dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, kterým vyloučily významný vliv PZKO 2020+ na EVL nebo PO.

3. Předpokládaný přínos posouzení koncepce ve vztahu k posouzení jiných koncepcí zpracovávaných na odlišných úrovních v téže oblasti:

PZKO 2020+ je změnou schváleného Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Jihozápad – CZ03 z roku 2016, jenž byl podroben procesu SEA a k němuž bylo vydáno souhlasné stanovisko SEA s požadavky zajišťujícími minimální možné dopady realizace PZKO 2016 na životní prostředí a veřejné zdraví, a které bude i nadále respektováno. PZKO 2020+

neobsahuje rámec pro povolení konkrétních investičních záměrů s územním dopadem, které by vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám či požadavkům na přírodní zdroje implikovaly nezbytnost podrobit tuto koncepci posuzování vlivů na životní prostředí ve smyslu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Předpokládaný přínos posouzení předmětné koncepce ve vztahu k posouzení jiných koncepcí na odlišné úrovni v téže oblasti je z hlediska charakteru navržených opatření předpokládán pouze minimální, resp. žádný.

Lze uzavřít, že na základě oznámení koncepce, zaslaných vyjádření uplatněných v rámci zjišťovacího řízení a jejich vypořádání a porovnání obsahu návrhu PZKO 2020+ s kritérii pro zjišťovací řízení uvedenými v příloze č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí dospělo MŽP k závěru, že se jedná o změnu koncepce, u které není předpoklad takových vlivů na životní prostředí, které by odůvodňovaly nutnost jejího posouzení dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

podepsáno elektronicky

Příloha

Vypořádání obdržených vyjádření